

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 116 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 241:

Forslag til lov om ændring af lov om byfornyelse og boligforbedring, lov om individuel boligstøtte, lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene og lov om lejeregulering i erhvervslokaler m.v. (Lejefastsættelse, finansiering og offentlig støtte).

Af boligministeren (Kofod-Svendsen).

(Fremsat 14/4 94. Første behandling 19/4 94. Betænkning 17/5 94. Anden behandling 19/5 94. Tillægsbetænkning 25/5 94).

Der var stillet 12 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Forhandling

Pelle Voigt (SF):

I går oplevede Folketinget en meget tæt afstemning om lejeloven, som havde et udfald, der svarede til det, der stod i den af Boligudvalget afgivne betænkning. Det var ikke uden vanskeligheder, vi kom frem til denne afgørelse, men til sidst lykkedes det altså regeringen at få sit flertal på plads.

I den diskussion, der gik forud for afstemningen om lejeloven, har en række forskellige synspunkter været fremført. Lejerbevægelsen i Danmark har været splittet; ledelsen af Lejernes Landsorganisation havde indgået et forlig, som dannede udgangspunkt for det forslag, vi diskuterede i går, og som boligministeren hav-

de fremsat. Andre praktisk orienterede lejerorganisationer syntes mildest talt, at det var en meget dårlig idé at vedtage lejelovsforslaget.

I dag diskuterer vi lovforslag nr. L 241, lov om byfornyelse, og der findes simpelt hen ikke uden for denne folketingsaal en levende socialdemokrat eller noget andet væsen, der arbejder med byfornyelse, som synes, at det er en god idé at vedtage dette forslag. Lejernes LO er i sin bredde og sin helhed endog gået meget, meget voldsomt imod forslaget. Man taler fra ledelsen af Lejernes Landsorganisation om, at dette forslag vil betyde affolkning i byfornyesområder, ghettolignende tilstande, og at det ligefrem kan medføre bz-agtige optøjer i byfornyesområderne, hvis vi stemmer for de husleje forhøjelser, som ligger i dette byfornyesforslag.

Der er enighed blandt alle de praktisk involverede folk i lejerbevægelsen og langt ud over det. Det gør måske ikke det store indtryk på boligministeren, men jeg synes, det burde gøre indtryk på boligministeren, at samtlige de kristelige organisationer, som arbejder i byfornyesområderne, og som prøver at støtte de udstødte og de fattige i disse områder, har taget afstand fra forslaget – ikke med bløde bemærkninger, ikke ved at rejse tvivl om, hvad indholdet i forslaget er, men med betragtninger, som f.eks. er udtrykt i det bilag til betænkningen, som vi har fået fra de kristelige organisationer på Vesterbro, hvorfra jeg citerer:

»Med forslaget til den ny byfornyeslov åbnes op for et skred i huslejefastsættelsen, som vil gøre det umuligt for de fleste af Vesterbros beboere at blive boende i bydelen.«

Og senere i henvendelsen hedder det, og jeg citerer igen:

»Afslutningsvis må vi således konstatere, at det store arbejde, som vi for øjeblikket deltager i for at give byfornyesen et socialt løft, må anses for spildt, hvis loven gennemføres.«

Det er ikke hvem som helst, der har lavet denne henvendelse til et fuldstændig døvt og blindt flertal i Folketingets Boligudvalg. Det er forstanderen for Det Kristelige Studenter-settlement på Vesterbro. Det er forstanderen for Mændenes Hjem på Vesterbro. Det er lederen af Mariatjenesten på Vesterbro. Det er den mangeårige leder af KFUK's sociale arbejde på Vesterbro, Fanny Troels-Jensen, og det er endelig præst Johannes Berthelsen, projektle-

[Pelle Voigt]

deren for Sidegadeprojektet på Vesterbro, der fortæller:

»Gennemføres dette her, vil det støde nye grupper af tabere ud i ghettosamfund og hjemløshed.«

Det er ikke længe siden, vi i Folketinget havde en stort anlagt debat om bekæmpelse af hjemløsheden og forsøgene på at gøre noget for de socialt udstødte grupper i dette samfund, hvor der tilsyneladende var enighed om, hvordan man skulle gribe disse ting an. Nu får vi fra de mennesker, der arbejder med disse problemer, den aldeles klare besked, at hvis man stemmer for det forslag, som der måske endnu en gang er én stemmes flertal for at vedtage her i Folketinget, vil det få disse konsekvenser: social ghettodannelse, udstødelse, og det vil føre til hjemløshed for en række af de hårdest ramte grupper i vores samfund.

Men man har ikke ønsket at lytte til de folk, der har skoen på og ved, hvor den trykker, uanset om de er fra kristelige hjælpeorganisationer, fra den socialdemokratiske lejerbevægelse i sin helhed, eller hvor de end måtte komme fra, for man har den fikse idé, at der skal huslejstigninger til i den gamle boligmasse.

I henvendelser, jeg har modtaget fra Lejernes Landsorganisation, peger man på, at det oven i købet er sådan, at de mennesker, der bor i de mest nedslidte og dårligste ejendomme, skal betale de allerstørste huslejstigninger, når dette er overstået – huslejstigninger på op til 148 pct.

Jeg vil gerne sige til hr. Baadsgaard, som jeg diskuterede lejeloven med i går, at dette her, disse beregninger, disse ting er ikke bestridt fra nogen del af den socialdemokratiske lejerbevægelse, ikke fra nogen del af de organisationer, som arbejder praktisk med disse ting. De føler sig ikke beroliget af den lex Vesterbro, som boligministeren har lagt ind i loven; de har ingen tillid til den, og det gælder samtlige de folk, der arbejder praktisk med dette her. De har advaret om, hvad der vil ske, de har advaret om de meget, meget betydelige konsekvenser, der vil være i det her. De siger, at hvis dette vedtages, er der kun én mulighed for os; det er, at vi anvender beboernes vetoret, som også svækkes i forslaget, til at standse al byfornyelse i vores områder. De sociale hjælpegrupper, kristelige og sociale og af anden observans, og den socialdemokratiske lejerbevægelse

se vil nu gå ud til beboerne på Vesterbro og andre steder og sige til dem: I skal stemme imod byfornyelse, for vi kan ikke medvirke til og vi kan ikke samarbejde om en byfornyelse på de vilkår og med de huslejstigninger, som denne lov fører med sig.

I Folketinget har Socialdemokratiet ikke ønsket at lytte til det her. Kristeligt Folkeparti blæser på det mangeårige arbejde, som ordentlige kristne i årevis har gennemført i byfornyelsesområderne blandt de fattigste i vores samfund. Man ønsker simpelt hen ikke at lytte. Man interesserer sig ikke for, at disse mennesker fortæller os, at hvis det her vedtages, er deres arbejde spildt; så kan de ikke fortsætte det. Indsatsen er tabt på gulvet. De har skrevet det til os. De har ikke fået svar. Man har ikke interesseret sig for, hvad de siger.

De ændringsforslag, SF har fremsat og som nu kommer til afstemning, er ganske enkle. De handler om, at man fastholder de nuværende sociale garantier i byfornyelsesloven, at man sikrer, at de beboere, der lever i disse områder, og som forhåbentlig stadig skulle kunne leve dér i de sociale sammenhænge og i de netværk, som eksisterer, ikke skal blive udsat for at blive kastet ud af deres bydele på grund af dette lovforslag. Det har ikke interesseret nogen, og det kan sikkert ikke interessere nogen, når der bliver trykket på knapperne om et øjeblik.

Men én ting er jeg helt sikker på, og det er, at det vil blive husket af de mennesker, der nu stødes ud i hjemløshed og bliver flyttet ud i mærkelige forstadskvarterer og må forlade en bydel, hvor der trods alt igennem mange år har været gjort en meget stærk indsats fra meget forskellige grupper – også grupper af meget forskellig politisk orientering – for at skabe en social sammenhæng, for at støtte nogle af de svageste i vores samfund. De bliver svigtet i dag ved vedtagelsen af denne lov. Det er alle – også de socialdemokrater, også de kristelige, som arbejder praktisk med disse her ting – enige om, men de kan ikke få ørenlyd i Folketinget.

Det synes jeg er trist. Og det vil naturligvis blive husket af de mennesker, man nu sender på gaden med dette lovforslag.

Lissa Mathiasen (S):

Ja, der er jo så meget, der er trist. Det, jeg måske synes er mest trist, er rent faktisk at op-

[Lissa Mathiasen]

leve den stil, SF og ikke mindst hr. Pelle Voigt har lagt for dagen de seneste dage. Jeg synes, det er skuffende. Jeg tænker selvfølgelig i første omgang på, da vi så, skal vi sige i første halvdel af forløbet omkring vores lejelov, hvordan man fra SF's side – fra hr. Pelle Voigts side – var parat til uanset facts, der lå på bordet, at fastholde ukorrekte ting og være med til at vildlede og indgyde utryghed osv. i befolkningen.

Nøjagtig det samme oplever vi her omkring byfornyelsesforslaget, hvor man fra SF's side lægger op til vildledning, til mistæneliggørelse, er parat til fortsat at bringe oplysninger til torvs, som ikke er korrekte.

Ved førstebehandlingen blev der fra SF's side talt meget om de tårnhøje administrationsomkostninger. Det blev der også i forbindelse med betænkningen, der blev afgivet. Dem tog vi så fat i. Vi fik nogle svar. Hvad gjorde SF, hvad gjorde hr. Pelle Voigt? Ikke om man ville give sig; man fastholdt det, uanset om man sort på hvidt kunne påvise, at det var ukorrekt, hvad der var sagt fra SF's side. Så går man videre her ved tredjebehandlingen og også i betækningsbidraget og taler om huslejefastsættelserne, taler om undtagelsesbestemmelsen, og her tænker jeg selvfølgelig på de områder, som har mulighed for at blive undtaget fra de nye huslejefastsættelser.

Hvad er det, man bevidst har gjort fra SF's side, fra hr. Pelle Voigts side, i hele denne sammenhæng med lejelov, med byfornyelseslov? Det er at være med til at puste til nogle misforståelser, være med til hele tiden at skabe utryghed. Man kunne egentlig godt have den fornemmelse, at man fra SF's side ikke var spor optaget af at få sikret en fortsat god byfornyelse, som kommer beboerne til gode, siden man bevidst er med til hele tiden at køre frem med nogle fejlagtige ting. Og det vil jeg gerne begrunde lidt.

Man siger fra SF's side i betænkningen, at der bliver husleje-forhøjelser på op imod 700 kr. Hvad skulle begrunde det, når vi taler om kategorien 83 til 100 pct.? Tilsvarende siger man fra SF's side: Jamen den der undtagelsesbestemmelse, hvem siger, den overhovedet bliver brugt som andet end sådan en gummiparagraf? Man kan ikke forvente, at bestemmelsen vil være et effektivt værn mod lovens hovedvirkning.

Men hvad tror hr. Pelle Voigt meningen har været med, at den er blevet sat ind? Ønsket har været, som det også står, at dér, hvor der er en berettiget forventning om en bestemt huslejefastsættelse, kan man regne med, at der er mulighed for også at få den fastholdt.

Jeg synes, det er beklageligt. Jeg synes, det er ærgerligt. Det ville have klædt SF punkt 1: at holde sig til sandheden, punkt 2: at være med til at bakke op om det saglige, der ligger i det her forslag. Var der så ting, vi dér ifølge SF burde have diskuteret – fair nok, så kunne vi have fået en ordentlig diskussion på det grundlag, men jeg synes ikke, den måde, man har arbejdet på de sidste par dage, er værdig for SF. Jeg skal dybt beklage det.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Fru Lissa Mathiasen taler fra denne talerstol om værdighed og stil. De ting, jeg har udtalt i betænkningen til dette forslag, de argumenter, jeg fremfører, er argumenter fra de mennesker, der igennem 25 år har arbejdet med disse ting. Det er fru Lissa Mathiasens egne tillidsfolk, det er folkene i det sociale hjælpearbejde på Vesterbro, og det er en række andre. Jeg har i virkeligheden ikke oplevet, at vi under udvalgsarbejdet har fået en eneste henvendelse, der støttede dette forslag.

Disse demagoger, som fru Lissa Mathiasen vender sig imod, forstanderen for Det Kristelige Studentersamfund, lederen af KFUK's sociale arbejde og andre, der skriver – og jeg citerer endnu en gang: »Det er med bekymring, at vi i det frivillige sociale arbejde på Vesterbro skal opleve, at Kristeligt Folkeparti og Socialdemokratiet går i spidsen for en byfornyelseslovgivning, som vil støde nye grupper af tabere ud i ghettosamfund og hjemløshed.« – disse mennesker ønsker man ikke at lytte til.

Det er kun, fordi SF har ønsket at tage disse synspunkter op og føre dem frem, at få disse synspunkter optrykt i betænkningen og at følge dem op med ændringsforslag, vi får diskussionen her i dag.

Fru Lissa Mathiasen siger, at det er uværdigt at fremføre disse menneskers argumenter. Jeg vil godt sige, at jeg føler mig stolt over at fremføre de menneskers argumenter, og jeg føler mig en anelse skamfuld over at være vidne til, at man ikke har ét sagligt argument imod det,

[Pelle Voigt]

de har sagt, at man ikke kan påberåbe sig bare én organisation udefra, der ønsker at støtte dette her.

Kim Behnke (FP):

Vi har i Fremskridtspartiet mange af de samme forbehold over for dette lovforslag, som SF har. Vi har også undret os over den manglende fleksibilitet fra regeringen i retning af at imødekomme nogle af de ønsker, der er formuleret af folk uden for dette hus.

Men forslaget er jo som så mange andre på boligområdet et fait accompli, der er præsenteret for Folketinget, og hvor det med de absolut nødvendige 90 mandater skal mases igennem folketingssalen.

Vi må så om lidt, når vi skal stemme om det, se, om de 90 mandater er til stede, men ellers vil man vel bede om at få forhandlingerne afbrudt med henvisning til, at betænkningen har 90 mandaters indstilling bag lovens vedtagelse. Derfor – og alene derfor – har vi også valgt at se på de mange ændringsforslag fra SF med de samme øjne.

Der er for langt hovedparten af de ændringsforslag, der ligger fra SF, tekniske og saglige begrundelser for, at de burde vedtages. Men de bliver det bare ikke. Og derfor ønsker vi overhovedet ikke at medvirke til dette lovforslag. For os er det så vederstyggeligt, at vi ikke ønsker at have hverken lod eller del i det. En deltagelse i afstemningen om enkelte eller flere af ændringsforslagene kunne tages som udtryk for, at vi alligevel havde et gran af sympati for dele af forslaget, og det har vi ikke. Selv hvis alle hr. Pelle Voigts ændringsforslag blev vedtaget, ville forslaget stadig have en udformning, som ikke er korrekt og ikke er rigtig efter vores mening. Derfor stemmer vi imod hr. Pelle Voigts ændringsforslag – ikke fordi vi er uenige i indholdet af dem, ikke fordi vi ikke mener, at mange af dem er teknisk korrekte og betimelige, men alene fordi vi ikke bryder os om det samlede lovforslag. Vi vil stemme imod det og håbe på, at 89-90-situationen ikke er til stede. Vi vil håbe på, at dette forslag ikke bliver til noget, men at denne sag falder på gulvet. Det er og bliver ganske, ganske urimeligt, at man fra regeringens side har valgt den nærmest argumentresistente holdning, som tilfældet er.

Også fru Lissa Mathiasens deltagelse i debatten i dag har kun bekræftet, at man end ikke engang gider at gå ind og diskutere indholdet af de ting, der har været præsenteret for Folketingets Boligudvalg. Man afviser det bare med en stor håndbevægelse, og det er jo selvfølgelig det, man kan tillade sig, når man sidder i en flertalsregering.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil gerne rette den misforståelse. Hvis nogen skulle tro, at jeg på noget tidspunkt har rejst kritik af de henvendelser, der er kommet, vil jeg gerne sige: Det er ikke på nogen måde rigtigt. Min kritik er rejst direkte imod partier herinde, specielt SF, som jeg synes har gjort det her arbejde på en useriøs måde.

Det er naturligt, at når folk uden for huset har svært ved at gennemskue det, kommer de med deres utryghed. Men hvad er så endnu mere naturligt? Det er selvfølgelig, at vi i vores arbejde hver især må sørge for at skaffe den klarhed, som man mener der er behov for, hvis man mener, der er grundlag for at være i tvivl. Og det er dét, jeg angriber SF for. Man siger fra SF's side – jeg vil gerne citere fra tillægsbetænkningen:

»Det vil være forkert på baggrund af undtagelsesbestemmelsernes karakter af ren bemyndigelseslov og gummiparagraf at forvente, at bestemmelserne vil være et effektivt værn mod lovens hovedvirkning: at skabe huslejeforhøjelser, så huslejen kommer op på et niveau mellem 600 og 700 kr. pr. kvadratmeter (hvilket vil tvinge de nuværende beboere ud af områder som f.eks. Vesterbro . . .)«.

Hvis hr. Pelle Voigt mener, at den paragraf, der er sat ind for at sikre denne undtagelsesmulighed, for at sikre, at ingen kan få lov til at fastholde det lejeniveau efter den gældende byfornyelseslov, hvis hr. Pelle Voigt mener, at den undtagelsesbestemmelse ikke er klar nok, så er det, jeg med rette mener, man kan sige til SF: Hvorfor har man så ikke fokuseret på at få den undtagelsesbestemmelse gjort klarere, således at man også fra SF's side havde sikkerhed for – hvad man åbenbart ikke mener der er i dag – at denne undtagelsesparagraf i praksis også ville fungere?

Vi er ikke i tvivl. Vi er sikre på det, og det er grundlaget for, at jeg reagerer på den her må-

[Lissa Mathiasen]

de. Men jeg synes, det havde klædt SF, hvis man var gået ind i det, det havde været et seriøst stykke arbejde, men man har valgt at gå ud og spille politisk på det i stedet for at gå ind og lave et reelt stykke arbejde.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Det, SF har gjort i denne sag, er, at vi har gentaget de argumenter, som er blevet fremført af Lejernes LO i hovedstaden, som er blevet fremført af Niels Busk, som er blevet fremført af Klaus Hansen med stor vægt imod disse her ting.

Vi har også gjort det, må jeg sige til fru Lissa Mathiasen, at vi på baggrund af de konkrete henvendelser, vi har fået fra lejerforeningerne på Vesterbro, har taget henvendelserne, overleveret dem til Boligministeriet og bedt Boligministeriet om teknisk korrekt at udarbejde ændringsforslag, der kunne imødekomme de indvendinger, som man i den samlede lejerbevægelse i Danmark og i det sociale hjælpearbejde har imod dette lovforslag. Jeg skal takke boligministeren for, at ministeriet velvilligt har stillet sig til rådighed for at få udarbejdet disse ændringsforslag teknisk korrekt.

Ved andenbehandlingen hørte vi en lang række sange her fra talerstolen om, at SF ikke havde ulejligen sig med at lave betækningsbidrag og det ene og det andet og det tredje og andre argumenter, som intet havde med sagen at gøre. Nu er de konkrete ændringsforslag, som lejerbevægelsen og folkene i det sociale hjælpearbejde har ønsket på bordet, udarbejdet af Boligministeriets egne teknikere, grydeklare til afstemning. Det er det, vi har gjort. Det er den saglighed, vi har lagt for dagen.

Vi hører ikke ét argument imod ændringsforslagene, selv om det egentlig er det, dette dagsordenspunkt handler om. Hvis jeg ikke misforstod formanden, gjorde man endnu en gang opmærksom på, at man først satte de stillede ændringsforslag til afstemning. Fru Lissa Mathiasen har ikke nævnt dem med ét ord. Det interesserer ikke Socialdemokratiets ordfører, hvad lejerbevægelsen mener.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Hvis det er forbigået hr. Pelle Voigts op-

mærksomhed, vil jeg sige, at det vel er meget naturligt, at når man i betænkningen højt, tydeligt og klart har tilkendegivet, hvordan man agter at stemme til SF's ændringsforslag, er det vel ikke så naturligt én gang til at gå ind i dem, når der er meget andet, der skal tages fat på.

Hvis hr. Pelle Voigt fortsat skulle være i tvivl om, hvorfor jeg bliver ved med at holde fast i disse ting, vil jeg sige: Vi fik jo illustrationen i går og i forgårs, også en illustration af, hvor godt det er, når der kommer deputationer, hvor godt det er, når der kommer henvendelser, for på den måde finder vi ud af, at der er misforståelser ude omkring i forhold til pågældende lovforslag. Der var tre punkter, som man udefra havde udtrykt tvivl om i forbindelse med lejelovsforslaget, lovforslag nr. L 229, som var til behandling, nemlig omkring depositum, omkring lejefastsættelse i forhold til omkostningsbestemt leje og omkring spørgsmålet, om det var hele afkastet eller kun tredjedelen, der skulle pristalsreguleres. På alle tre punkter havde SF valgt at følge med i den hetz, der kørte, i stedet for bare én gang at stille et spørgsmål til boligministeren for at få afklaret, hvorvidt den måde, hvorpå man udefra opfattede det, var rigtigt. Det er det, jeg klandrer SF for, også i forhold til byfornyelsesloven: Man har overhovedet ikke villet gå seriøst ind i forhold til det, der lå; man har valgt at stå udenfor og pege fingre og så i øvrigt bare hoppe med.

Formanden:

Jeg er godt klar over, det somme tider kan være meget svært at holde ændringsforslagsdiskussionen adskilt fra det generelle. Men det er altså principielt ændringsforslagene, det drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Jeg er meget glad for formandens bemærkning her, for det, der egentlig kalder mig på talerstolen igen, er et ønske om, om vi måske kunne få den socialdemokratiske boligordfører fru Lissa Mathiasen til blot i én sætning at forholde sig til det, som er dagsordenens diskussionsemne, nemlig de ændringsforslag, der er stillet.

Fru Lissa Mathiasen har ikke forholdt sig til ét af ændringsforslagene med et eneste ord.

[Pelle Voigt]

Fru Lissa Mathiasen har lagt en fornærmethed for dagen med hensyn til, hvordan SF har stillet sig til lejeloven, og en fornærmethed over en række andre ting, men jeg har ikke hørt fru Lissa Mathiasen begrunde afvisningen af SF's ændringsforslag, som ikke bare er SF's ændringsforslag, men som er de forslag, lejerbevægelsen, folkene i det sociale hjælpearbejde har ønsket indført i dette lovforslag for at sikre folk imod at blive stødt ud i ghettoer og hjemløshed. Jeg synes, det ville klæde diskussionen, hvis den socialdemokratiske ordfører bare Antonyndingsvis – selv om der er meget andet at tage stilling til, som den socialdemokratiske ordfører var inde på – kunne give os en idé om, hvad der egentlig er galt med de ændringsforslag, som lejerbevægelsen har ønsket stillet, og som SF har fremsat efter hjælp fra Boligministeriet til den tekniske udformning. Jeg forstår det ikke, og jeg vil egentlig gerne have det forklaret.

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Det er lidt svært at kommentere det, hr. Kim Behnke sagde, for han sagde, at han var imod, men han sagde ikke, hvorfor han var imod. Jeg konstaterer altså, at Fremskridtspartiet er imod dette forslag, men der kom ikke noget konkret argument.

Debatten har jo for en meget stor del drejet sig om Vesterbro og den pressemeddelelse, som vi for meget få dage siden modtog fra en række kristelige-sociale organisationer på Vesterbro, og det, debatten har drejet sig om, er den overgangsbestemmelse, som er i lovforslaget: Er den intet værd, eller er den noget værd? Det er det helt afgørende spørgsmål.

Vi har naturligvis ikke indføjet en overgangsbestemmelse, som alene omfatter Vesterbro; den gælder også alle andre steder i landet, hvor der er en berettiget forventning om et bestemt huslejeniveau. Det ville da være mærkeligt, hvis en regering kom med en overgangsbestemmelse, og at man så ikke skulle ønske, at den havde et indhold.

Det, jeg derfor gerne vil understrege – og det er en kommentar til den pressemeddelelse, som jeg mener bygger på misforståelse – er, at lejefastsættelsen tidligst får virkning for beslutninger, som kommunen får bindende tilsagn om fra 1. januar 1995 og derefter. Forslaget omfatter således ikke byfornyelses- og bolig-

forbedringsmæssige beslutninger, der er truffet, og som får bindende tilsagn fra i år. Det er det ene.

Det andet er – og det fremgår af lovforslagets overgangsbestemmelse i § 6, stk. 7 – at kommunalbestyrelsen i en hvilken som helst kommune, det måtte dreje sig om – i tilfældet med Vesterbro naturligvis Københavns Kommune, men det gælder en hvilken som helst kommunalbestyrelse – inden 15. januar 1995 kan anmode boligministeren om, at de gældende regler i byfornyelsesloven om lejefastsættelse fortsat skal kunne anvendes, såfremt der før lovforslagets fremsættelse er vedtaget en samlet, overordnet plan for et større, sammenhængende, utidssvarende byområde, og såfremt visse forhold er angivet i planen. Her åbnes mulighed for bl.a. de karreer på Vesterbro, der er omfattet af handlingsplanen for Vesterbro; de kan undtages fra de nye regler om lejefastsættelse. Kommunalbestyrelsen har mulighed for før 15. januar at anmode boligministeren om at tillade, at de gældende bestemmelser om lejefastsættelse stadig skal anvendes i byområder og ejendomme, hvor der hos beboerne er skabt berettigede forventninger før 14. april 1994 om et lavere lejeniveau efter byfornyelsen, som konkret er tilkendegivet af kommunen over for beboerne i de enkelte ejendomme.

Jeg vil også lige sige, at der er samme mulighed i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelserne før lovforslagets fremsættelse har truffet beslutning om byfornyelse eller boligforbedring, men ikke sat beslutningen i kraft den 1. januar 1995.

Jeg vil med disse ord tilkendegive, at der er indhold i den overgangsbestemmelse, som vi bevidst har indsat i lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Boligministeren undrede sig over, at Fremskridtspartiet ikke meddelte, hvorfor man var imod forslaget, så det skal jeg gerne gøre her. Vi gjorde det jo allerede under førstebehandlingen, men jeg skal gerne gentage alle vores argumenter.

For det første er dette forslag udtryk for mere bureaukrati. Vi ved godt, at man markedsfører det som en forenkling – det har man gjort ved alle ændringer af byfornyelsesloven – men

[Kirsten Jacobsen]

alle ved, at tingene er blevet mere og mere udviklede. Der går for lidt penge til byfornyelse og for mange til administration, og man tillader byfornyelse langt ud over nybygningsprisen. Kommunerne har stadig for stor ret til at råde over de private grundejeres ejendomme, uanset om de private grundejere måske gerne selv ville være med. Det hjælper ikke meget at få medhold i Østre Landsret i, at man har ret til at råde over sin egen ejendom, når byfornylsesselskabet har revet den ned. Dernæst tillader lovforslaget ikke, at nogle lejere, som måske ikke har så godt råd, kan få lov til at få en lavere grad af byfornyelse end den, byfornylsesselskabet vil have, og det betyder, at man kan få hele kvarterer til at skifte karakter.

Men alt i alt er den væsentligste grund til, at vi ikke vil have lod eller del i dette lovforslag, at hele byfornylsesloven trænger til en gennemgribende revision og en gennemgribende modernisering og en gennemgribende afbureaukratisering, og Fremskridtspartiet håber, at der efter valget vil være et andet flertal, som vil være med til det.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Det er vel ikke nødvendigt at henlede boligministerens opmærksomhed på, hvad lejerorganisationerne på Vesterbro mener om den lex Vesterbro, der er fremsat. I den henvendelse, som jeg har bedt om at få optrykt i betænkningen, skriver man, at selv om det skulle være rigtigt – hvad man ikke tror ude i det praktiske liv – vil det:

»... medføre en klar klassedeling af de enkelte kvarterer på Vesterbro!« – det vil betyde nedbrydning af lokalsamfundene, og det vil skabe ghettoer, som man så kan udbedre ». . . i stedet for at forebygge og bygge videre på allerede eksisterende sociale netværk.«

Det står også i betænkningen.

Jeg vil gerne henlede boligministerens opmærksomhed på et andet argument, som jeg har fået tilsendt af LLO og de mennesker, som boligministeren den anden dag hældede sit hoved til, da han skulle motivere huslejeforhøjelserne i den nye lejelov. I en henvendelse, jeg har fået fra LLO i Hovedstaden, hedder det:

»Loven åbner godt nok mulighed for, at kommunen kan sætte lejeniveauet efter byfornylsen ned til 83 pct. af prisen i de nye almen-

nyttige boliger. Men i København er muligheden reelt en narresut, for kommunen skal selv dække halvdelen af omkostningerne herved, og Københavns Kommune mangler ca. 2 mia. kr. på næste års budget.«

Det er den virkelige sandhed om sikring, der er indbygget her. Efter LLO's mening kan ingen som helst kommune – og slet ikke Københavns Kommune – overkomme de ting, som ligger i de regler, boligministeren forestiller sig som en sikring. Det kan naturligvis være, de ikke aner, hvad de snakker om, og det kan også være, alle medarbejderne i det sociale hjælpearbejde på Vesterbro har misforstået det hele; men jeg tror det ikke, for det strider mod de erfaringer, jeg har gjort gennem næsten 13 år i Folketinget.

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Jeg vil blot her til sidst henlede hr. Pelle Voigts opmærksomhed på den henvendelse, vi fik fra KL's side, hvor man tilsluttede sig det fremsatte forslag.

Der blev spurgt, hvem der har tilsluttet sig ideen. KL's henvendelse er kun et af de allernyeste eksempler, og jeg ved ikke, om det tæller noget i hr. Pelle Voigts vurdering; men KL har givet det en stærk tilslutning. Jeg synes blot, det skal nævnes.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror lige, vi for fuldstændighedens skyld er nødt til at slå fast, at uanset hvad hr. Pelle Voigt siger om, at der ikke er sket en eneste forandring i forhold til den gældende lovgivning, er det stadig væk således, som det hele tiden har været: Den del af omkostningerne, der ikke kan dækkes ind af huslejen, går på tabsdelen og dækkes som følge heraf ind af henholdsvis kommunerne og staten, og det vil sige, at der ikke er sket en eneste ændring i forhold til den bestående lov. Hr. Pelle Voigts påstand skal i hvert fald ikke have lov til at hænge i luften her ved tredjebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Pelle Voigt (SF):

Fru Lissa Mathiasen har fuldstændig ret. Ændringen består i, at med de huslejeforhøjelser, der åbnes mulighed for med dette forslag,

[Pelle Voigt]

og som kommunen – i dette tilfælde Københavns Kommune – ikke har nogen økonomisk mulighed for at sætte sig til modværge over for, vil man forøge et meget stort kommunalt underskud, hvis man påberåber sig disse bestemmelser.

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Det sidste argument fra hr. Pelle Voigts side var dog ganske interessant.

Hvis kommunen har et et meget stort underskud, hvem dækker så underskuddet i dag? Hr. Pelle Voigt bekræftede, at det er stat og kommune, og så vil underskuddet da ikke blive større, selv om hr. Pelle Voigt skulle få ret, og der kom de store huslejestigninger, så her modsiger hr. Pelle Voigt sig selv ganske eftertrykkeligt.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 9 stemte for 108 imod.

Ændringsforslagene nr. 1, 2, 4 og 5
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslagene nr. 6–12
vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget
vedtoges med 59 stemmer (S, CD, RV, KRF og Bente Juncker (UP)) mod 58 (KF, V, SF og FP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 193:

Forslag til lov om ændring af realkreditloven. (Långivning til ombygning af erhvervsjendomme til beboelse).

Af Pernille Sams (KF) og Bodil Thrane (V) m.fl.

(Fremsat 8/2 94. Første behandling 2/3 94. Betænkning 19/5 94. Anden behandling 24/5 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pernille Sams (KF):

Regeringen har desværre valgt at fastholde sit nej til dette lovforslag – det nej, man kom med allerede ved førstebehandlingen, inden man rigtig havde sat sig ind i, hvad forslaget gik ud på.

Her ved tredjebehandlingen kan man se, at regeringen har valgt to argumenter for at fastholde sit nej, men problemet er i virkeligheden, at de to argumenter strider lidt mod hinanden.

Det første argument er, at regeringen slet ikke ønsker at give indekslån ved ejerskifte af disse erhvervsjendomme, fordi man siger, at det vil medføre et indirekte tilskud til ejerskiftet, mens regeringen kun vil give tilskud til nyopførelse. Derfor sagde vi allerede ved førstebehandlingen, at det er i orden; det argument køber vi, og derfor vil vi gerne være med til at betinge indeksfinansieringen af, at der efterfølgende sker en fuldstændig ombygning, for så er der jo reelt tale om nyopførelse. Men heller ikke her vil regeringen være med; man henviser bare til den eksisterende lovgivning.

Og her kommer regeringens andet argument ind, nemlig at man bare kan bruge den eksisterende lovgivning. Den er der jo allerede, så hvorfor lave om på den? Men så er vi i virkeligheden tilbage på nøjagtig samme sted, hvor vi startede. Så bliver de tomme erhvervsjendomme stående i bybilledet, og en god og enkel mulighed for at få disse tomme ejendomme omdannet til gode boliger og skabe titusindvis af reelle arbejdspladser i byggebranchen er forspildt.